

Бекітемін
Мектеп директоры
А. Курмашева
« 1 » 08 2023ж.

Тексерген
Т.І.Ж.О
М.Кайржанова
« 31 » 08 2023ж.

Көкшетау қаласы, Абай (қазақ тілінде оқытылатын) дарынды балаларға арналған № 3 облыстық мамандандырылған мектеп – интернаты

**2023-2024 оқу жылына арналған
«Би» үйірмесінің
күнтізбелік жоспары**

Жетекшісі: Нуртазина А.Е.

Түсінік хат

Би өнерімен айналысу оқушылардың жалпы денсаулығына жақсы әсер етеді. Нақты жеңіл қозғалыспен дұрыс жүріп тұруына, иілгіштік қабілетінің артуына, ауамен дұрыс демалуына, музыканың екпінін, буын ырғағын, мазмұнын ажырата білуге көмектеседі. Төменгі сынып оқушылары арнаулы қондырғысыз - ақ залдың ортасында бимен айналысуына болады. Ол үшін ойын түрінде берілетін нақты қимыл қозғалыс жаттығуларына көбірек көңіл бөлуі қажет. Олар қимыл қозғалыспен музыканы үйлестіру шеберлігін дамытады. Барлық бастауыш сынып мұғалімдері мен педагогтарына баланың қозғалыс-қимылының, ағзасының дамуы үшін дене тәрбиесі пәнінің рөлінің ерекше орын алатыны белгілі. Олай болса біздің мектебімізде дене тәрбиесі сабағынан басқа – ырғақ жаттығулары үйірмесі қосымша жүргізіледі.

Ырғақ – балалардың қабылдауын қозғалыс-қимыл арқылы белсендіретін сазды-педагогикалық тәртіп.

Сабақтың негізгі бөлігі – **хореография**, мұнда балалар халық билерінде кездесетін негізгі қимыл-әрекеттерді үйреніп қана қоймай, пластикалық қозғалыстарға жаттығады.

Сабақтың соңында балалардың шығармашылық қабілеттерін дамыту мақсатында әр түрлі әуендерге 10 минут еркін ырғақта билейді.

Ырғақты жаттығулардың мақсаты - әуен ырғағына ере отырып, өз денелерін еркін қозғалысқа енгізе отырып, жеңіл және күрделі қимылдарды өздегінен орындай алуға машықтандыру.

Бұл мақсатқа жету үшін төмендегі жаттығуларды қолдану қажет:

- Есте сақтау, ұқыптылық және қоғамдық ортадағы дамуына;
- Қимыл-әрекетінің шапшаңдығына;
- Негізгі іс-әрекетті игеруіне: жүру, жүгіру, секіру, жүрудің әр түрлеріне;
- Дене ағзасын еркін ұстауына т.б.

Сонымен қатар бұл сабақтың балалар үшін маңыздылығы сол, баланың танымдық әрекетінің, сұлулық пен көркемдікті сүюіне өз ықпалын тигізеді.

Би — музыкалық ырғаққа сай дене қимылымен көрсетілетін өнер. Адамдардың күнделікті еңбек процесіндегі іс-әрекеттері, қоршаған дүниеден алған сезім-әсерлері би қимыл-қозғалыстары мен ишараларына негіз болған. Табиғат құбылыстарын, аңшылық және соғыс көріністерін белгілі жүйеге түскен ырғақты қимыл — бимен бейнелеу көне дәуірде өмір талабынан туды.

Би хореографиясы жинақы образдар арқылы болмысты бейнелеп, адамның ішкі жан дүниесін көрсетеді. Экономикалық, әлеуметтік, тарихи географиялық, т.б. факторлардың әсерімен де әр халықтың өзіне ғана тән би дәстүрлері, өзіндік хореография тілі, пластикалық бейнелілігі, қимыл-әрекетті музыкамен байланыстыру тәсілдері пайда болды.

Би — қазақтың халық фольклорының көне түрлерінің бірі. Ол туралы Қазақстан жерінде сақталған тастағы суреттер, тарихи деректер, орыс саяхатшылары, тарихшылары, ғалымдарының этнографиялық жазбалары сыр шертеді.

Би - музыка өнерімен сабақтас сабақтас халық өнерінің бір түрі. Қазақтың би өнері ерте заманнан бастау алып, күні бүгінге дейін жалғасып келеді. Би өнері халқымыздың салт - дәстүрі, тұрмыс - тіршілігіне байланысты туындаған. Қазақтың ежелгі би өнері жайлы ертегі, аңыз, дастандарда айтылады. Ертедегі қазақ билері киіз үйлердің ішінде биленетін

болғандықтан, алуан түрлі қимылдармен қатар бет - әлпет құбылулары арқылы да бейнеленген.

Сондықтан балалар бұл үйірмеге қызыға қатысады. Ол үшін әр сабақты түрлендіріп өткізу мұғалімнен ізденіс пен шығармашылықты талап етеді.

Би үйірмесінің мақсаттары:

Ерте заманнан қалыптасып, халқымыздың аса бай мұрасымен бірдей дамыған би өнері туралы, қазақтың белгілі бишілері жайлы тиянақты түсінік беру. Оқушылардың дене бітімін шынықтырып, күшейту. Музыканы есту және баулу қабілетін теория және практика жүзінде іске асыру. Биді түсіну және билеу қабілетін қалыптастыру. Өзін - өзі ұстай білуге тәрбиелеу.

Би үйірмесінің міндеттері:

- Сезіну, есту қабілетін дамыту.
- Қимыл - қозғалыс аппараттарының жүрек қан айналымын реттеп, жақсарту.
- Дененің дұрыс бітімін қалыптастыру, дұрыс демалу, дер кезінде дұрыс қимылдарын жетілдіру.
- Музыкалық шығармалардың буын - ырғағын, екпінін, мазмұнын дұрыс түсінуге дайындау.
- Теория және практика жүзінде қозғалысын дұрыс сезіне білу.
- Билеу кезінде би қозғалысы арқылы оның мәнерлілігін арттыру.
- Би қозғалысы кезінде би үйрену дағдыларын қалыптастыру.
- Оқушылардың би әуендерін сезіну, түсіну қабілеттерін дамыту, есте сақтау ілікке, еңбекқорлыққа, табиғатты сүйе білуге, эстетикалық талғамын арттыруға, патриоттық сезімге би өнері арқылы тәрбиелеу.

Би үйірмесінің күнтізбелік жоспары

№	Күні	Сағаттар саны	Сабақ тақырыбы	Ескерту
1.	04.09.2023	1	Кіріспе. Қауіпсіздік техникасы ережелермен таныстыру	
2.	04.09.2023	1	Кіріспе. Қауіпсіздік техникасы ережелермен таныстыру	
3.	11.09.2023	1	Тәжім. Бойды жазу жаттығулары	
4.	11.09.2023	1	Тәжім. Бойды жазу жаттығулары	
5.	18.09.2023	1	"Үнді" биінің қол, аяқ қимылдарын үйрену	
6.	18.09.2023	1	"Үнді" биінің қол, аяқ қимылдарын үйрену	
7.	25.09.2023	1	"Үнді" биінің қол, аяқ қимылдарын үйрену	
8.	25.09.2023	1	"Үнді" биінің қол, аяқ қимылдарын үйрену	
9.	02.10.2023	1	Кіріспе. Қауіпсіздік техникасы ережелермен таныстыру	
10.	02.10.2023	1	Кіріспе. Қауіпсіздік техникасы ережелермен таныстыру	

11.	09.10.2023	1	Тәжім. Бойды жазу жаттығулары	
12.	09.10.2023	1	Тәжім. Бойды жазу жаттығулары	
13.	16.10.2023	1	"Үнді" биінің қол, аяқ қимылдарын үйрену	
14.	16.10.2023	1	"Жайлауда" биінің қол, аяқ қимылдарын үйрену	
15.	23.10.2023	1	"Үнді" биінің қол, аяқ қимылдарын үйрену	
16.	23.10.2023	1	"Жайлауда" биінің қол, аяқ қимылдарын үйрену	
17.	06.11.2023	1	"Үнді" биін билеу	
18.	06.11.2023	1	"Жайлауда" биін билеу	
19.	13.11.2023	1	Қол мен аяқтың позицияларын үйрену	
20.	13.11.2023	1	Қол мен аяқтың позицияларын үйрену	
21.	20.11.2023	1	Дене мүсімінің қойылымы	
22.	20.11.2023	1	Дене мүсімінің қойылымы	
23.	27.11.2023	1	Хип хоп биі	
24.	27.11.2023	1	Ұйғыр биі	
25.	04.12.2023	1	Хип хоп биі	
26.	04.12.2023	1	Ұйғыр биі	
27.	11.12.2023	1	Хип хоп биінің элементтерімен танысу	
28.	11.12.2023	1	Ұйғыр биінің элементтерімен танысу	
29.	25.12.2023	1	Хип хоп биін билеу	
30.	25.12.2023	1	Ұйғыр биін билеу	
31.	08.01.2024	2	Дене мүсімінің қойылымы	
32.	08.01.2024	2	Дене мүсімінің қойылымы	
33.	15.01.2024	2	Тәжімді қалай меңгергенін тексеру	
34.	15.01.2024	2	Тәжімді қалай меңгергенін тексеру	
35.	22.01.2024	2	Би жүрісі	
36.	22.01.2024	2	Заманауи би «Хип-хоп»	
37.	29.01.2024	2	Заманауи би «Хип-хоп»	
38.	29.01.2024	2	Заманауи би «Хип-хоп»	
39.	05.02.2024	2	Заманауи би «Хип-хоп»	
40.	05.02.2024	2	Аяқ ұшымен жүру	
41.	12.02.2024	2	Аяқ ұшымен жүру	
42.	12.02.2024	2	Би жүрісі	
43.	19.02.2024	2	Би жүрісі	
44.	19.02.2024	2	Дене мүсіні	

45.	26.02.2024	2	Дене мүсіні	
46.	26.02.2024	2	Көбелек технологиясы	
47.	04.03.2024	2	Көбелек технологиясы	
48.	04.03.2024	2	Қазіргі заманғы билердің қимылдары	
49.	11.03.2024	2	Қазіргі заманғы билердің қимылдары	
50.	11.03.2024	2	Қазіргі заманғы билердің қимылдары	
51.	18.03.2024		Қазіргі заманғы билердің қимылдары	
52.	18.03.2024	1	Қазіргі заманғы билерді үйрету	
53.	01.04.2024	2	Қазақтың ұлттық биі туралы түсінік	
54.	01.04.2024	2	Қазақтың ұлттық биі туралы түсінік	
55.	08.04.2024	2	Қазақтың халық билерінің қимыл қозғалыстары	
56.	08.04.2024	2	Қазақтың халық билерінің қимыл қозғалыстары	
57.	15.04.2024	2	Қазақ биі «Нұр Шашу»	
58.	15.04.2024	2	Қазақ биі «Нұр Шашу»	
59.	22.04.2024	2	Қазақ биі «Нұр Шашу»	
60.	22.04.2024	2	Қазақ биі «Нұр Шашу»	
61.	29.04.2024	2	Домбыра тарту өрнектері	
62.	29.04.2024	2	Домбыра тарту өрнектері	
63.	06.05.2024	2	Қазақ биінің өрнектері	
64.	06.05.2024	2	Қазақ биінің өрнектері	
65.	13.05.2024	2	Қайталау сабағы	
66.	13.05.2024	2	Қайталау сабағы	
67.	20.05.2024	2	Қорытынды сабақ	
68.	20.05.2024	2	Қорытынды сабақ	